

О. В. Колишкін

канд. пед. наук, доцент кафедри
корекційної та інклюзивної освіти
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Утвердження загальнолюдських цінностей, збереження здоров'я громадян України є виключно актуальною проблемою сьогодення. Нині до кола глобальних проблем світова спільнота відносить проблему здоров'я, вирішення якої обумовлює подальше існування людства.

Навчально-виховний процес загальноосвітньої школи все більше перевантажується предметами, які розвивають тільки розумову діяльність, і при цьому зовсім не враховується зниження рівня фізичного розвитку сучасних дітей і погіршення стану їхнього здоров'я. У той же час відхилення в шкільній практиці від мети фізичного виховання і зведення його до суто нормативного підходу, що спостерігається в останні роки, не тільки суперечить ідеї формування гармонійно розвиненої особистості, але й підсилює і без того критичний стан здоров'я учнів.

Аналіз наукових джерел доводить, що існуюча концепція фізичного виховання застаріла, потребує нового трактування організації навчально-педагогічного процесу, мети, завдань з фізичного виховання з врахуванням соціально-економічних тенденцій розвитку суспільства. Дослідники в галузі фізичної культури (В. В. Білецька, М. М. Булатова, Т. Ю. Круцевич, О. Т. Литвин та ін.) вказують на відсутність науково-обґрунтованої системи нормативних оцінок фізичної підготовленості учнів, та звертають увагу на погіршення стану їхнього здоров'я та фізичної підготовленості.

Молодший шкільний вік виступає основним періодом набуття соціального досвіду, зокрема, формування орієнтацій на здоровий спосіб життя, що є передумовою функціонування механізмів розвитку особистості та організації її життєдіяльності.

Підвищення ефективності фізичного виховання молодших школярів передбачає пошук інноваційних підходів до організації фізкультурно-оздоровчої роботи, реалізації завдань, які потребують перебудови свідомості людини, мобілізації її життєвих ресурсів, усвідомлення необхідного дотримання здорового способу життя та вироблення особистої позиції щодо зміцнення стану свого здоров'я впродовж всього життя, з врахуванням інтересів та вікових особливостей дітей.

Метою роботи є визначення особливостей використання інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку в загальноосвітніх навчальних закладах для формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом, свідомого ставлення до індивідуального здоров'я, підвищення рівня психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Спеціалісти звертають увагу на необхідність кардинальної перебудови навчально-виховного процесу загальноосвітніх навчальних закладів, впровадження інноваційних підходів в систему навчання з урахуванням психофізіологічних закономірностей розвитку дитини. Одним з пріоритетних завдань системи фізичного виховання є впровадження особистісно-орієнтованої моделі формування у дітей знань та навичок здорового способу життя, усвідомленого відношення до збереження здоров'я.

Існуючі підходи формування теоретичних знань з основ здорового способу життя не завжди враховують психофізіологічні особливості розвитку і інтереси дітей молодшого шкільного віку. Тому пошук сучасних інноваційних підходів до процесу формування теоретичних знань є необхідною складовою фізкультурної освіти, яка значною мірою впливає на залучення дітей до занять фізичною культурою.

Процес використання інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку спрямований на всебічний розвиток особистості шляхом навчання та виховання і ґрунтується на загальнолюдських цінностях та принципах – демократії, справедливості та рівності, прозорості,

гуманізму, інтегративності, науковості, законності, системності.

Проектування інноваційної програми фізкультурно-оздоровчої роботи передбачає врахування загальних принципів теорії фізичного виховання – гармонійного розвитку особистості, зв'язку з життєдіяльністю, оздоровчої спрямованості, а також загально-методичних принципів – свідомості, активності, індивідуалізації.

1. Розвиток фізкультурно-оздоровчої роботи можна визначити як процес якісних змін у компонентах, які її складають, а також її структури, внаслідок яких набувається здібність досягати більш високих результатів. Використання інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку дозволяє визначити ознаки реальних змін у діяльності закладів освіти, зміни, які визначають інноваційний процес, рівні інноваційного процесу, функції інноваційної програми.

Інноваційний процес визначає зміни, які мають новизну, потенціал підвищення ефективності процесу в цілому або якихось інших чинників; здатність дати довгостроковий корисний ефект, узгодження з іншими нововведеннями.

2. Процес запровадження інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного передбачає:

- удосконалення освітньої галузі „Здоров’я і фізична культура”;
- використання нових підходів до планування режиму дня, проведення основних форм фізкультурно-оздоровчої роботи в режимі дня, уроків фізичної культури, системи позакласної роботи;
- визначення нових підходів щодо забезпечення фізичної досконалості і здоров’я шляхом комплексного вирішення педагогічних, медичних і соціальних питань;
- визначення нових підходів до використання методів навчання і виховання, зосередження не на тому, щоб вчити, а на тому, щоб вчитися і використовувати активні методи навчання з формуванням позитивної ідеї на здоровий спосіб життя;

- вдосконалення системи контролю і оцінки результатів діяльності;
- створення систему заходів на підвищення знань батьків – як важливого компоненту формування здоров'я дітей;
- розробку системи заходів з підвищення рівня кадрового забезпечення.

3. Основою використання інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку повинно бути покращення всіх складових здоров'я – психічного, фізичного і соціального, які забезпечені системою сучасних форм фізкультурно-оздоровчої роботи і створення умов для формування особистості.

4. Однією із важливих проблем організації фізкультурно-оздоровчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах та втілення інноваційних технологій є формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом, що є одним з напрямів сучасної концепції фізичного виховання, спрямованого на те, щоб домогтися більш високих результатів фізичної підготовленості на основі реалізації принципово нових підходів, засобів, технологій, де головним є не процедура натаскування на руховий результат, а складна і кропітка робота з формування щиро зацікавленого ставлення до процесу самовдосконалення.

5. Науково-теоретичне обґрунтування запровадження інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку в загальноосвітніх навчальних закладах передбачає визначення ознак реальних змін, стратегічне визначення проблеми, кадрове та ресурсне забезпечення.

Таким чином, особливостями використання інноваційних технологій в системі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку в загальноосвітніх навчальних закладах є використання нових підходів до проведення основних форм фізкультурно-оздоровчої роботи в режимі дня, визначення нових підходів щодо забезпечення фізичної досконалості і здоров'я, створення системи заходів щодо підвищення знань батьків. Основна увага з боку вчителя повинна бути зосереджена не тільки на фізичній підготовленості учнів, але й на розвитку особистості, на індивідуальному сприйнятті і опануванні навчальним матеріалом.